

Opsummering af gennemgåede emner på borgermødet d. 30. april 2024

Ramløse skal have adskilt spildevand og regnvand enten via separatkloakering eller ved private løsninger for lokal nedsivning af regnvand (LAR). Sidstnævnte forventes at være mest økonomisk fordelagtigt for grundejerne.

En løsning med LAR på privat grund vil udgøre en privat foranstaltning, der skal etableres, finansieres og drives af grundejerne og ikke af Gribskov Spildevand A/S. Løsningen indebærer, at de enkelte ejendomme udtræder af kloakforsyningen for regnvand. Det tilslutningsbidrag der tilbagebetales ved udtræden anvendes til at finansiere nedsivningsløsningen som en puljebaseret løsning. Gribskov Forsyning A/S betaler for etablering af LAR-løsninger på veje uanset ejerskab.

På borgermødet afholdt Gribskov Spildevand A/S en præsentation om muligheden for at nedsive regnvand i Ramløse samt processen henimod en sådan løsning. Herefter var der ved 6 stande mulighed for videre drøftelse af emnerne. Repræsentanter for Gribskov Spildevand A/S og politikere og medarbejdere fra Gribskov Kommune stod til rådighed ved besvarelse af spørgsmål. Nedenfor fremgår i hovedtræk nogle af de drøftede emner.

Lokal afledning af regnvand og langtidssikring af løsning

- Nogle borgere udtrykte bekymring for fremtidssikringen af de enkelte løsninger. Forundersøgelsesernes beregnede scenarier for den offentlige kloak, er alle foretaget under hensyntagen til den forventede udvikling i nedbør, som defineret i spildevandskomiteens skrifter. Konkret er der anvendt den for 2024 gældende statistik for nedbør fremskrevet til fremtidens nedbør i år 2100.
- Private nedsivningsanlæg og nedsivningsanlæg for veje vil blive dimensioneret i overensstemmelse med Teknologisk Instituts vejledning nr. 16 og Spildevandskomiteens regneark for dimensionering af nedsivningsanlæg for regnvand. Det anbefales også her at der tages hensyn til fremtidens nedbør, ved anvendelse af en klimafaktor.
- Hvis fremtidens klima udvikler sig værre end forudsat jf. spildevandskomiteens forudsigelser, vil ansvaret for forbedringer ved en løsning med private nedsivningsanlæg ligge hos den enkelte ejendom. Ansvar kan næppe gøres gældende overfor entreprenøren der har dimensioneret nedsivningsanlægget.
- Der er flere nedsivningsmuligheder såsom f.eks. regnbøde, grøfter, wadier og faskiner. Et faskineanlæg har en forventet levetid på 50 år, og ligesom med et traditionelt rør, må man forvente en reovering eller genanskaffelse efter produktet er udtjent.

Dannelse af projektgrupper

- Borgerne nedsætter projektgrupper, som indhenter fuldmagter fra de grundejere, der ønsker at indgå i en løsning med etablering af private nedsivningsanlæg. Om en privat nedsivningsløsning udgør et reelt alternativ til separatkloakering vil afhænge af hvor stor en andel af grundejerne, der tilslutter sig projektet.

- Gribskov Spildevand A/S tilbyder, efter ønske fra grundejerne, at bistå dannelsen af projektgrupperne ved at facilitere et fælles møde og vejlede i processen. Gribskov Spildevand A/S opfordrer alle interesserede, borgere såvel som grundejerforeninger, lokalråd med videre, til at kontakte Gribskov Spildevand A/S, der på den baggrund vil tage initiativ til et fælles opstartsmøde.
- Der er ikke nærmere krav til minimum eller maksimum antal deltagere pr. projektgruppe eller til antal projektgrupper.
- Gribskov Spildevand A/S har ikke lovgrundlag for at agere projektgruppe eller deltage som medlem af en.
- Det bør overvejes om en følgegruppe med teknisk og juridisk faglig indsigt skal bistå projektgrupperne i disses arbejde. Etablering af en fælles følgegruppe bør indgå i overvejelserne.
- Gribskov Spildevand A/S udarbejder et forslag til organisations- og kommunikationsdiagram for aktørerne i projektet, dvs. grundejere, projektgrupper, myndighed, lokalråd, Gribskov Spildevand A/S og Gribskov Kommunes politiske instans og følgegruppe. Diagrammerne lægges ud på Gribskov Spildevand A/S' hjemmeside som forslag.

Indgåelse af fuldmagt

- Frist for indgåelse af fuldmagt er p.t. fastsat til 01-08-2024 – nogle grundejere udtrykte behov for forlængelse af fristen. En evt. ændret tidsfrist vil blive oplyst på Gribskov Spildevand A/S' hjemmeside.

Kommunikation

- Kommunikation med grundejere kan ske via grundejerforeninger eller bilateralt mellem grundejere og Gribskov Spildevand A/S via e-mail.
- Det blev foreslået at Gribskov Spildevand A/S også kommunikerer via "Ramløse Guiden".
- Gribskov Spildevand A/S kan ikke kommunikere via e-Boks.

Puljede tilslutningsbidrag

- De puljede tilslutningsbidrag, der tilbagebetales i takt med at de enkelte ejendomme fysisk udtræder af kloakforsyningen for regnvand, skal dække udgifter til undersøgelser, projektering og etablering af nedsivningsanlæg på den enkelte ejendom eller som fælles nedsivningsanlæg. Herunder skal de puljede tilslutningsbidrag dække udgifter til undersøgelser af private kloakker, istandsættelse af private kloakker (i det omfang istandsættelse ikke dækkes af ejendomsforsikringen) samt etablering af nye kloakker på privat grund, hvis der er behov herfor.
- For at sikre finansieringen i det enkelte projekt kan der overvejes en model, hvor projektet opdeles i etaper. Ved at starte med at gennemføre indretninger på de ejendomme, hvor løsninger kan etableres relativt billigt kan der ved tilbagebetaling af tilslutningsbidrag for disse ejendomme "spares op" til etablering af foranstaltninger på ejendomme, hvor løsninger er dyrere.
- Projektgrupperne kan vælge at inddrage Gribskov Spildevand A/S i prioriteringen af anvendelsen af puljede midler. I tilfælde heraf, bidrager Gribskov Spildevand A/S gerne i prioriteringen.

- Der er muligvis et behov for at de puljede midler sikres hos en revisor med ansvar for at midlerne anvendes i overensstemmelse med projektgruppens ansvar og pligter som bør være præciseret i den betingede fuldmagt, som grundejerne underskriver ved deres tilslutning til projektet.

Nedsivningskort

- En grundejer gjorde opmærksom på at vedkommendes ejendom ligger udenfor den på kortet viste afgrænsning af det bebyggede område.
- Gribskov Spildevand A/S opdaterer kortet til at omfatte samtlige ejendomme og tydeliggør kortet over vurderede nedsivningsmuligheder for sommer og vinter, således at matrikelgrænser for ejendomme og veje fremtræder tydeligt som et supplerende tema.
- Der lægges et opdateret kort ud på Gribskov Spildevand A/S' hjemmeside.

Ejendomme der ikke kan nedsive eller adskille spildevand og regnvand på grunden

- Ejendomme med vanskelige forudsætninger for nedsivning (pladsforhold, dræn, jordvarme, fremmede forsyninger mm.) vurderes individuelt af projektgruppens tilknyttede entreprenører.
- Ejendomme med vanskelige forudsætninger for adskillelse af regnvand og spildevand på grunden (indvendige tagedløb, skel der nærmest er placeret i ydersiden af fundament mm) forbliver tilsluttet kloakken.
- Ejendomme som ikke udtræder for regnvand, får ikke tilbagebetalt tilslutningsbidrag.

Forkert udført eller forkert designet nedsivningsanlæg

- Enkelte fremmødte udtrykte bekymring for situationer hvor nye nedsivningsanlæg ikke fungerer tilstrækkeligt. Dette kan b.la. afhjælpes med forundersøgelser, dimensionering og overløb. Der er gode erfaringer i Annisse hvor nedsivningsløsningerne er etableret og virker.

Renovering og nyanlæg af offentlige ledninger

- Renovering af offentlige ledninger vil ske i form af lokale reparationer af skader på ledninger og brønde samt evt. foring af ledninger med indvendige "strømper".
- Hovedledninger og de offentlige stikledninger frem til skel, vil ikke blive opgravet og udskiftet som led i projektet. Hvis en ledning viser sig nødvendig at udskifte på grund af særlige omstændigheder (fx hygiejniske og eller sikkerhedsmæssige forhold) kan det ekstraordinært blive nødvendigt at udskifte denne. En sådan situation vil blive aftalt med de berørte grundejere.
- Projektet forudsætter ikke etablering af ny og evt. højereliggende ledning for regnvand eller spildevand.

Vejafvanding

- Etablering og drift for anlæg til nedsivning af regnvand finansieres af Gribskov Spildevand A/S uanset ejerskab til vejen.
- Plads til etablering af anlæg til nedsivning af regnvand kan visse steder i Ramløse blive udfordret på grund af skelforhold, fortove med videre. Gribskov Spildevand A/S vil udarbejde et skitseforslag for etablering af anlæggene som en del af ovennævnte plan. Skitseforslaget vil blive mangfoldiggjort til alle instanser i Ramløse, borgere såvel som grundejerforeninger mm.
- For vejstrækninger hvor pladsforholdene langs vejene umiddelbart er ringe vil afvandingen af vejstrækningen blive afskåret til en lokalitet med egnede pladsforhold til nedsivning.
- Indkørsler til ejendomme som afvander til vejene og indkørsler der på grund af manglende kantsten mv. belastes med vand fra vejene ved overfladisk afstrømning, kan i begge situationer være ulovlige indretninger og vil blive inddraget i løsningen for nedsivning af vejvand mhp. lovliggørelse. Skitseforslaget vil tydeliggøre hvorledes forholdene bringes i orden.
- Ejere af veje, private som offentlige, vil ikke opnå tilbagebetaling af tilslutningsbidrag når Gribskov Spildevand A/S etablerer anlæg til nedsivning af vejvand. Vejene udtræder ikke af kloakforsyningen for regnvand.